

Весь твій Totus tuus

Ярослава Матічин

У ВСІ ЧАСИ БУЛИ...

Роман

Київ

УДК 821.161
М33

Серія «Весь твій. Totus tuus»

Матічин Ярослава

М33 У всі часи були... : роман. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. – 324 с.
ISBN 978-617-520-307-1

Новий роман розпочинає серію творів, об'єднаних девізом – «Totus tuus» – Весь Твій! Перша книга «У всі часи були...» повертає людство до витоків створення Творцем людини. З Любові і для Любові покликав Бог до життя Адама і Єву, але спокушені батьком брехні, вони втратили можливість перебувати у повноті цієї Любові... Та Бог мав план порятунку своїх грішних дітей...

У світ прийшло зло! Воно панує і сьогодні, сатана править бал, збираючи пандеміями і війнами криваві покоси. Людина між ангелами і демонами, дарованою Богом вільною волею, обирає дорогу добра чи зла... Відповіді на одвічні питання дає «Апокриф Матвія» – перша частина у переспіві Вічного Слова, а з реаліями новітньої «чуми» і злом, яке принесла II Світова війна героям книжки, розповідь друга частина роману.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-307-1

© Матічин Я., 2022

© Видавництво Ліра-К, 2022

Від автора

Дорогий читачу! Рада запросити вирушити у цікаву і пізнавальну подорож історії людства. Цей літопис є складним, але й гостро необхідним у час пандемії і війни. Тому пропоную короткий екскурс сторінками роману. Цей роман – цілісний твір, проте кожна частина має власну сюжетну лінію. Тому, щоб зрозуміти творчий задум, необхідно поєднати всі частини в одну картину. Розгадка – в завершенні. Перша частина, як авторський переспів Старого і Нового Завіту, є апокрифом одного з головних героїв роману. Вона видається дещо складною, але наступні частини поступово логічно пояснюють ті чи інші події. Тобто, Книга Книг – Святе Письмо – й донині жива історія людства, яка промовляє до нас устами давніх пророків і святих і самого Бога, Який так полюбив світ, що Сина Єдинородного віддав за грішне людство. Ця Книга пишеться сьогодні Україною і світом, оповитим смертельною недугою і війною, яка загрожує людству.

Мої герої – дві родини, долі яких дивним чином переплелися у часи II Світової війни до нинішніх днів. Так дивним чином переплелися й два міста Львів і Дрезден у мелодії шоколадного десерту. І, можливо, ця історія закінчилася б у добрій казковій традиції – жили вони довго і щасливо... Але... Реалії життя внесли свої корективи... Три роки боротьби з пандемією примусили переглянути життя людства через призму знов таки Святого Письма. А новітня, розв'язана московією війна, повернути на сторінки роману давнього знайомого лицаря Крові – чумного доктора Олександра. Цього разу опонентка стає союзницею. Особливим подарунком для поціновувачів

моєї творчості стане зустріч з героями всіх моїх попередніх творів. Вони всі повертаються, щоб об'єднатися у новітнє братство Крові Господньої для перемоги над злом, яке вкотре намагається знищити людство.

Дарую кожному відважному, хто вирушить у цю романтичну мандрівку, багато цікавих моментів, переосмислення власного життя і життя людства у призмі Божого задуму, пізнавальних екскурсій, містичних моментів і віри у перемогу Добра. Запрошую і заохочую відкрити цілий незвіданий світ і отримати відповіді на багато питань.

Шлях до істини

*Істина спалює і нищить усі стихії,
показуючи, що вони лише тінь її*

Г. С. Сковорода

Сьогодні увазі читача репрезентується новий роман української письменниці Ярослави Матичин із символічною назвою «Totus tuus!» – Весь Твій! Авторка із самого початку попереджує, що не бере сміливість трактувати на власний розсуд біблійні історії, хоча саме ними й пронизані сторінки роману. Історично-пригодницький роман «Весь твій» – це жанр художньо-вигаданої оповіді про події минулого, сучасного та майбутнього, в якій письменниця ретельно відтворює реальні й історичні обставини, культуру й особистості. Намагається якомога точніше та докладніше, глибше та правдоподібніше показати віддалений та теперішній час, опираючись на архівні джерела.

В новому романі особливе місце відведено історичним літописам і подіям, що вирізняються різноманітністю тематики, поліфонізмом, суттєвим розширенням хронологічних рамок розповіді, посиленою увагою до внутрішнього світу героїв, до розвитку їхніх характерів часто в екстремальних умовах.

Авторка розгортає перед читачем сплетені в єдиний клубок історії найрізноманітніших людей і стежить за своїми героями протягом більш ніж півстоліття.

Головні герої роману дівчина Ангеліка і її подруга Єлизавета, доля яких переплітається з дитинства до теперішнього часу, долі їхніх родин пов'язала і дружба, і розуміння, і переживання, і розчарування.

У роман входять п'ять частин. Кожна частина має власну сюжетну лінію. Кожен герой роману зустрічає на своєму життєвому шляху тих людей, спілкування з якими необхідно саме зараз.

Гортаючи сторінки книги Ярослави Матічин, читачі опиняться у різних вимірах та просторах: побачать як квітне Едемський сад, як наповнюється цілющою Істиною виноградна лоза, як сини Божі занепадуть. Яр, Єн, його син Масафа – прототипи біблійних героїв допотопного світу – передаватимуть із покоління у покоління віру у Всемогутнього Господа Бога, а грішний світ з Імперією зла поглинуть води Всесвітнього Потопу.

Читаючи роман, Ви, дорогі друзі, зможете прогулятися вуличками Львова та Дрездена, відчутти смак шоколадних львівських тістечок і німецького різдвяного десерту, співпережити гоніння та переслідування советами Української греко-католицької церкви, витерпіти воєнні часи Другої Світової війни, зачаруватися австрійською імператрицею Сіссі, дізнатися рецепт Майсенської порцеляни. Перенестися у події теперішнього часу та поборотися з всесвітньою епідемією – коронавірусом, відчутти Божу настанову і допомогти захисникам України в Маріуполі. Герої роману твердо переконані, що Бог завжди поруч і завжди приходиться вчасно.

Все це збуджує цікавість читача і свідчить про те, що така книга потрібна людям.

Письменниця – майстер не тільки художньої інформації. Вона подає глибокий підтекст, у якому стають ясними проблеми моралі, етики, психіко-фізіологічного стану та соціальної справедливості. Уміє кількома штрихами, дуже просто, без численних епітетів, порівнянь створити вражаючі образи, а також емоційно-хвилюючі пейзажі.

Душевна теплота, життєва мудрість, пережите і передумане – ось основні мотиви, які спонукають читача до нелегких роздумів.

Роман написано досконало і правдиво. Читач не відірветься від нього, поки не закриє останньої сторінки, а потім він носитиме в собі прочитане.

Перу Ярослави Матічин належать збірки повістей «Veritas» (2011р.), «Quo vadis, Львовче?» (2012р.), «На війні як на війні» (2014р.), романи «Шляхами Первозванного» (2014р.), «Лицар крові, чи смертельне танго чуми»(2017р.), «Скарб тамплієрів» (2020р.), «Божий посланець» (2020р.), «Ніч дає пораду» (2020р.), «Чума у наших головах» (2020р.).

Близьке спілкування з її творами відкриває у письменниці щось невидиме, яке притягує, освітлює, мов ліхтар у тумані.

Читаючи їх, відчуваєш, що Бог поставив цю жінку біля себе і наділив чимось особливим, не матеріальним, що вирізняє її із буденного середовища. Це – філософська-духовна наповненість.

Згадані вище твори свідчать про широкий діапазон її творчості. Вони відбивають конкретний час, побудовані на реальних фактах життя на конкретній території з точними подіями. Своїми книгами письменниця показала себе зрілим майстром пера. Твори Ярослави Матічин сприймаються легко: вони цікаві, в них пульсує правда життя.

Як писав *Ернест Гемінгвей* – відомий американський письменник: «Для справжнього письменника кожна книга має бути новим початком, з яким він знову намагається досягти недосяжного. Він має завжди старатись зробити щось таке, чого ще ніхто не робив до нього. І то велике щастя, коли йому це вдається».

Тож хочеться побажати талановитій письменниці не зупинятися на досягнутому, а новому роману Ярослави Матічин щасливої читацької долі.

Елла Красноступ,
письменниця, публіцист,
голова Української асоціації письменників
Західного регіону

ЧАСТИНА І

АНГЕЛИ І ДЕМОНИ

Геля вже не вперше відвідувала цю виставку. Щоразу поспішала радо на нову зустріч із знайомими, давніми приятелями. Вона дуже любила відвідувати різні культурні заходи, але ця виставка в Картинній галереї її причарувала. Дівчина могла присісти і забутись у часі, розглядаючи ту чи іншу картину. Її впізнавали працівники галереї і радо усміхались, як до давньої знайомої. А останнього разу навіть запропонували приєднатись до екскурсійної групи, де було кілька галасливих дітей і супроводжувала дуже красива пані.

- Ваші? – спитала Геля.
- Усі мої, любі ангелята, – з усмішкою знайомила жінка.
- То можна їм розказати цікаву історію? Я – Геля!
- А я – Анна і радо прийму вашу пропозицію...

Завтра виставлялась нова експозиція, і Геля мала останній день, щоб ще раз оглянути та попрощатись зі своїми любленцями. Знову кімната різнобарвних фігур і ти одна з них. Крилаті друзі!

– Я наче вдома. Як добре, затишно і неймовірно спокійно. Мир у душі. Саме це відчуття гармонії відповідало розумінню миру в серці. – Геля з жалем покидала першу кімнату і відчувала ледь уловимий рух повітря. Це безшумно працював вентилятор чи невидимі крила?

Ще один завзятий екскурсовод імпульсивно жестикулював руками, розповідаючи про ту чи іншу картину або експонат. Вона давно знала всі розповіді напам'ять. Хотіла просто усамітнитися, щоб побути наодинці з НИМИ. Знані і незнані,

класичні і новітні роботи давніх майстрів і сучасне бачення ексцентричних унікумів. Проте кожен майстер намагався передати власні відчуття, сприйняття і розуміння ТИХ, які належали до невидимого світу. Воїнів безтілесних, проте наділених Божественною силою і красою.

– Милі друзі, – стиха шепотіла Геля.

Дівчина не могла приховати сум'яття й не хотіла привертати уваги. А відвідувачі бігли за своїм провідником, навіть не маючи змоги насолодитись моментом, відчутти справжню красу і досягнути прихований зміст кожного полотна. А вона мала таку можливість поспілкуватись із кожним персонажем особисто. Їй усміхались у відповідь, підбадьорливо підморгували, а часом, ледь помітно зітхали.

– Жалієте?! – хотілось вигукнути на всю галерею. – Даремно. Я – не покинута. Просто інша для цього світу. От і все. Але таких, як я безліч, просто шляхи не перетинаються. Мені добре й так, і любові вистачає!

Але вони мовчали, не вірили, хоч не хотіли розчарувати, засмутити. Ні! Промовисто споглядали – ми поруч, не покинемо і прийдемо у будь-яку хвилину на поміч.

– Таке мені підходить, – погоджувалась Геля. – Головне, будьте поруч, завжди, як у дитинстві.

Так! Цей спогад виринув саме сьогодні, коли прийшла прощатись. Ці милі, повні любові усміхнені обличчя спливали у пам'яті з далеких дитячих снів. Ба, то було наяву! Малою Геля не часто плакала, чим дивувала своїх рідних. А часом заливалась таким дзвінким сміхом, що аж луна котилася за нею.

– Дивна дитина, – скептична хрещена у всьому шукала причинно-наслідковий зв'язок.

– Її ангели бавлять, – лунав чоловічий і давно забутий голос. Батько! То мав бути татко Матвій! Тільки він міг це знати.

Згодом Геля їх уже не бачила, але відчувала теплу присутність. А ще барвисті сні забирали її у чарівну країну тепла, радості й любові. У веселі танки і забави, в міцні обійми, в яких знаходила запаморочливе щастя захищеності. Що то був за світ? Дівчина питала старших і вони називали її мрій-

ницею і вигадницею. А коли знов запитувала, чи й інші бачать такі сни, то всі відмахувалися недолугими поясненнями. Геля шкодувала їх, адже вони були позбавлені всесвіту гармонії Світла.

Сьогодні Геля, нарешті, зрозуміла хто її таємні друзі. Ангели! Вона ніколи не була самотньою, бо мала надійних і вірних товаришів. Це її спадок, доля і місія.

Виставка ангелів завершувалась, вони привітно всміхались їй з усіх ікон і світлин. Навіть серйозні, зосереджені, готові до бою за Бога і людей, вони були відблиском Вищої Любові. Небесні безтілесні духи: ангели, архангели, престולי, господства, начала, влади, сили, багаті серафими і херувими. Небесне воїнство!

Дівчина відчувала їхню живу присутність і чітко усвідомлювала, що її життя геть не схоже на життя інших людей. Вона належала до обох світів одразу – видимого і невидимого. Як таке могло статись?

Вона тихо витягла з потаємної кишеньки світлину, яку знайшла випадково серед сімейних фотографій і, завжди носила її при собі.

На фотографії була зображена жінка неземної краси, яка ніжно всміхалась і випромінювала світло. Жінка, яку вона не пам'ятала. Жінка, яка подарувала їй життя і на спогад про себе залишила тільки ім'я – Ангеліка.

Для її домочадців ім'я дівчинки виявилось занадто складним. Її стали кликали Геля, а часом Гелька. Ті, що не могли зрозуміти її загадкової сутності, ті, що заздрили їй обдарованості, красі і вмінню знаходити добро в усьому і всіх. Але вона вміла відгороджуватись від ворожого світу. Сон! Сон дарував радість, бадьорість духу і вірних друзів. А ще зустрічі з мамою... То мала бути її мама! Часом у сни приходив і татко Матвій.

МАТВІЇВ АПОКРИФ¹

Хранителі

Єн ТАК хотів бути серед тих, хто горохом висипав на вулицю вітати мандрівників! В їхнє поселення прибули ті, що бачили «велике царство» – таємничу і страшну землю, якою керували нащадки хранителів.

Батько не хотів відпускати хлопця. Мав певні упередження щодо такої цікавості. Нічого хорошого не було у тій багатій землі. Вона плодила беззаконня, не любе Богові.

– Чому, чому, батьку? – все допитувався Єн. – Он усі сусідські хлопчачки давно побігли зустрічати мандрівників. Ти же знаєш, як я люблю вчитись і пізнавати щось нове!

– Знаю, синку, і радо навчаю тебе знанням, дарованим Всевишнім. Ти маєш хист до писання і швидко сприймаєш науку. Проте не кожні знання є добрими.

– Про що ти?

Яр важко зітхнув – син вимагав відповіді. Він відкладе всі свої справи і розповість синові правду. Знав, якщо ця розмова досягне чужих вух, їхньому життю може прийти край. Очі Єна світилися не тільки дитячою цікавістю, в них проростало зерно мудрості, дарованої згори. Чоловік не мав права утаїти очевидного, про яке все одно доведеться говорити, якщо хоче врятувати свій рід від упадку.

І час настав.

– Ти ж знаєш, що наш світ був створений люблячим Творцем, подарований нам у вічне володіння до останніх днів Землі. Знаєш, як прародичі по образу Божому сотворені були і проживали у найкращому місці на Землі – в Едемському саду. В мирі й повній гармонії з Богом і сотвореним Ним світом.

Проте не все так було гарно. Крім люблячого Батька, люди мали ще й лютого ворога.

– Я знаю про сатану, – стиха пробубонів Єн.

¹ Пояснення до апокрифу в примітках.

– Правильно, сину мій, але сьогодні не всі вважають його ворогом людського роду. Серед людей є його вірні слуги, які й ціни не знають служінням йому.

– Але ми ходимо з Богом?! – вигукнув хлопчина.

– Так, тому й життя наше ввіряємо тільки Йому. Бог дав владу людині на Землі над усім, Ним створеним. На цю владу зазіхав скинутий з Небес колишній світлий ангел. Втративши Небо, він сподівався володарювати на землі, а тут – людина. Забрати цю владу можна було підступом та обманом.

– Наші прародичі згрішили, – схвильовано промовив Єн.

– Так. І були вигнані з Раю, щоб не занапастити людський рід назавжди. О! Наші прабатько й прамати гірко вболівали, що згрішили перед Творцем, і втіхою слугувало те, що вірили в Божу обітницю. Однак на Землю прийшов гріх, і з того часу він живе між нами.

– Але ми ходимо перед Богом, – наполягав Єн.

– Ходимо. І це стає щоразу складніше, оскільки... – Яр раптом стихив голос. У двері хтось стукав.

На вулиці чулися голоси:

– Той Яр, завжди як не люди. Усім цікаво послухати, що то за величне місто, а його нема вдома.

– Та полиш його, бо пропустимо найцікавіше! Живе за-творником, що з того доброго?

Коли все стихилося, Яр виглянув у вікно:

– Бачиш? Підозрюють нас у злих намірах.

– То, може, підемо туди? – з надією оживився хлопчина.

– Не піддавайся спокусі, будь твердим у намірах. Так бо й прабатьки виявили цікавість, яка їх погубила.

– То через них тепер ми не маємо спокою? – сльози наповнили очі Єна.

– Не суди! Вони мали Божу печать на собі й жили в Його присутності, проте злий знайшов слабину праматері, яка передалась і прабатькові. Але ми, які Бога не бачили, краді? Ми ще легше могли б согрішити, бо самі по собі слабкі й немічні. Тільки в Творці наша сила. Розумієш?

– Намагаюсь, – неохоче погодився хлопчак. – І звідки ти все це знаєш?

– Бог відкриває мені свої істини. Я постійно з Ним говорю. А ще зберігаю перекази від прабатька.

– Ти говориш з Богом? – здивувався син.

– Так! І ти говоритимеш, якщо виконуватимеш Його науку.

– Який він, Бог?!

– Не бачив, але знаю, що Він – ЛЮБОВ, – усміхнувся Яр. – Ми носимо Його образ у собі, тому мусимо чути Його голос.

– Ти чуєш? – допитливо спитав хлопець.

– Вслухаюся і розумію, що нинішні безчинства – наслідок страшного падіння. Зараз усі полишили свої справи і побігли слухати мандрівників. І ми можемо спокійно поговорити з тобою про минуле.

– Ти ж патріарх нашого роду. Головний поміж людьми.

– Зараз, на жаль, мого голосу вже не чують. Не чують із того часу, як прийшли вони... Але тобі належить продовжити мою справу і бути наступним патріархом людей. Шукати і рятувати своїх.

– Їх усе меншає.

– На жаль. Але Бог подарував мені дар мудрості, знань і письма ще перед приходом хранителів. Саме тобі маю передати цю мудрість, щоб ти множив її поміж потомками. Сатана не в спокоївся, позбавивши людей влади. Він підлістю і обманом заволодів тим, чим Бог обдарував свої створіння. Сподівався, що Батько знищить свої чада, які зрадили Любов. Але Милосердний, позбавивши прабатьків Раю, не залишив їх своєї опіки й пообіцяв порятунок для нащадків. Чи міг сатана з тим змиритись? Людський рід по слову множитья і заповнює землю. Кров'ю і потом поливає Землю і хліб їсть з тяжких трудів, проте живе. Чим більше людей, тим ймовірніше сповнення обітниці, яка покладе край пануванню узурпатора, тому йому необхідний реванш.

– Що ж воно таке?

– О! Це хитра задумка батька брехні. Облуда і спокуса. Він має владу напускати туману легковажним божим створінням, навіть безтілесним. Не тільки люди стали його жертвами. Люди стали й спокусою для хранителів.

– Скільки загадок? Скільки незрозумілого? – перепитав Єн.

– Ти хотів би побачити те, що бачили мої очі? – запитав його Яр.

Син ствердно кивнув. Хлопець зовсім не мав ніякого страху, бо поруч завжди був його батько, який ходив з Богом.

– Ти це побачиш... Уві сні. Не бійся. Наші сні, часом незрозумілі і навіть страшні, залишаються тільки видіннями. І пам'ятай, що й у ньому ти захищений любов'ю Батька.

* * *

Сатана з ненавистю спостерігав, як множаться люди. Ні послані ним хвороби, ні втрачені урожаї, ні буревії не спиняли буйного плодженя. Чоловіки коліна Сифа були сильними й витривалими, а дівчата – неймовірно привабливими. Чом би не використати цю красу? Адже й він був зачарований Євою, проте знав, що може заволодіти тільки її цікавістю, а не тілом. Єва спожила заборонений плід, але він нічого не скористав! Мусів задовольнити власне помстою вкраденої влади. Що ж, він прагнув влади на Небі, то принаймні, міг тепер володарювати на землі. Вважав це законним правом, викраденим у нього самого. А який володар без армії посіпак? Мав навколо себе прибічників, які ТОДІ піддалися його бунту. Але їхні ряди не множилися так швидко, як плодився світ людей. Навіть спокушений Каїн був сильніший у колі нащадків, ніж він – пан Землі. Бог обіцяв своїм творінням Землю, яка стала б для них земним раєм, але того допустити не можна! Треба знищити людський рід на первинному рівні, саму його сутність, ту іскру, в яку було вдихнете життя.

Обіцяна Земля! Ха! Він знав її «слабинку»! Гора! Так, ця гора була втраченим тронном, про який так мріяв на Небі. Гора Геврон – заборонене місце, прокляте для людської ноги. Це його портал, де він збере свою армію!

Для синів Божих вартувало відкрити земну красу дочок людських!

День видався неймовірно світлим, справжнім Божим днем. Сьогодні сатана вперше після втраченого людьми Раю не втручався у природні процеси. Гарна, раніше не бачена днина

манила до прогулянок, співів і танців. До прослави Бога, який дарував цей радісний день. Юні діви збирались на галявині й водили танки. Їхній щасливий спів линув до Небес.

Стражі, як звикле, виконували завдання Всевишнього. Їхнє піднебесся надійно захищене, їхній зір спрямований у Небеса, їхня почесна варта має важливе значення в збереженні знань.

Вони знають, що їхня безтілесна сутність не може торкнутись земної тверді, бо втратять не тільки Божу ласку, а Вічність!

Раптом до слуху стражів доноситься неймовірний спів і радісний сміх. Це не спів небесних Херувимів, бо лунає з Землі. І хоч він не має потуги і повноти прослави, проте славить Бога! Диво предивне! Хто би то міг бути? Невже діти втраченого Раю? Чого би так веселились? От побачити хоч би раз, що там діється на тій Землі. Але то непослух! А непослух – гірше смерті, якої не зазнає безсмертне творіння. То що ж робити? Сумнів, спокуса тягнуть до Землі, якісь потаємні бажання заповнюють бездоганне білосніжне нутро чорною отрутою, яка повільно розтікається і туманить світлий розум.

– Глянь на Землю! – підступно шепоче ворожий голос. – Тільки один раз глянь. Він не довідається. Як можна опікуватись людьми, не бачивши їх та не контактуючи з ними?

Якась мить варта вічності, погляд від Небес спрямовується на твердь. Яка ж вона прекрасна! Така, мов на долоні. Досконала й довершена у повній гармонії Божого задуму! А ось і люди! Ніжні зваби юних дів! Люди втраченого Раю? О! Вони прекрасні й бажані! Бог створив ідеальні створіння для землі, позбавивши такої краси Небо?! Жорстоко, несправедливо! Раніше незнані почуття наповнюють їхні серця і їх тягне на землю.

– Нам не можна, – волає хтось із війська, але начальники віддають наказ опускатись нижче, щоб краще роздивитися земних красунь.

Аж ось перед ними верхівка гори.

– Спустимось на гору, – віддає наказ старший начальник.